

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologiæ Polemicæ Universæ

Pichler, Vitus

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXIII.

§. 3. An & quomodo possit homo esse certus de sua justitia & salute?

urn:nbn:de:hbz:466:1-39374

§. III.

An & quomodo possit homo esse certus de justitia sua, & salute?

120 **S**ciendum 1. Aliam esse certitudinem fidei, aliam esse certitudinem evidentiæ. Illa est circa veritatem fidei obscuram quidem, orta tamen ex motivo infallibili infallibiliter cognito. Ista est circa rem claram ac manifestam, & est triplex, nempe moralis, physica, & metaphysica. *Moralis est*, quando quidem absolute res aliter se habere possit etiam sine miraculo, prudentem tamen formidinem de opposito excludit. *Physica*, quando res naturaliter se non potest aliter habere, & quæ excludit omnem formidinem de opposito, nisi forte contingat miraculum. *Metaphysica*, quando res nec divinitus se aliter habere potest, & excluditur prorsus omnis formido absolute. Aliqui addunt certitudinem *conjecturalem*, quæ minor est, quam moralis, & tantum ex conjecturis magni momenti oritur.

121 **S**c. 2. Sectarios nostros, tam Lutheranos, quam Calvinistas, docere, quod homo renatus & fidelis possit, imò debeat, esse certus certitudine fidei absolute & prorsus indubitata, quod sibi remissa sint peccata, & quod salvandus sit, adeoque de sua justitia, perseverantia in ea, & consequenter etiam de salute, scilicet per fidem illam specialem, quæ quis credit, sibi in particulari esse remissa peccata, & promissam salutem à Deo propter merita

Christi. Contra spuriam hanc & stultam certitudinem, ac fraudulentam præsumptionem, qua velut dulci veneno suorum animas suaviter perimunt Prædicantes,

Dicendum 1. Nullus debet, aut potest esse certus absolute, & certitudine fidei, quod sit justus, seu in statu gratiæ, seclusa revelatione speciali. Prob. 1. Nihil potest absolute credi fide Divina & certa, quod non est absolute revelatum: sed nulli est absolute revelatum, quod sit justus: ergo. Ma. est clara. Min. Prob. tum *negative*, quia Lutherani non possunt adducere ullum textum ex tota Scriptura, in quo alicui sit absolute & sine ulla conditione fidei, penitentia, charitatis &c. promissa justitia; tum *positive*, afferendo textus, in quibus promittitur justitia sub certis tantum conditionibus: *Si conversi in corde suo egerint penitentiam, & reversi fuerint ad te in toto corde suo, & in tota anima sua, tu dimittes populo tuo* &c. 2. Paral. 6. v. 36. seqq. *Qui diligit me, diligitur à Patre meo.* Jo. 14. &c.

Prob. 2. Nihil potest in particulari & fide speciali credi tanquam certum, quod nulli in particulari est revelatum: sed nulli in particulari est revelatum, quod sit justus: ergo. Ma. est iterum evidens penetranti remi-

nos,

nos. Min. Prob. provocando Adversarios, ut ostendant vel unicum textum, in quo alicui ex Lutheranis vel Calvinistis in particulari revelatum sit, quod sit justus. Siquidem omnes promissiones & revelationes sunt tantum generales, sicuti sunt conditionatae, ut patet ex citatis paulò antè duobus textibus, cujusmodi sunt ceteri omnes. Dixi tamen in assertionem: *seclusa speciali revelatione*; nam nos Catholici, qui admittimus etiam revelationes non scriptas, fatemur, posse alicui à Deo specialiter revelari, quod sit justus, & futurus salvus; uti defacto quibusdam insigniter Sanctis contigisse hanc gratiam extraordinariam legimus.

Prob. 3. Sectarij fatentur, neminem posse esse justum, nisi per fidem veram, vivam, Divinam, & supernaturalem: atqui nemo potest esse certus certitudine fidei, utrum habeat fidem, his conditionibus affectam: ergo. Min. prob. Fides illa specialis, ut sit vera, debet esse firma, sine hesitatione, & ex toto corde Act. 8. atqui Sectarij saepe non habent, imò nec habere possunt fidem tam firmam, tam perfectam, & ex toto corde, in hac carnis infirmitate, ut partim fatentur expressè apud Gerard. de Justif. §. 81. partim sequitur inde, quia præceptum fidei non potest perfectè impleri juxta ipsos. Ut fides sit viva, debet operari per charitatem, hoc est, debet esse conjuncta bonis operibus: sed est valde incertum ipsis, utrum habeant vera opera bona, imò impossibile, cum alibi doceant, omnia opera esse peccata propter imperfectio-

nem, quam semper habent admixtam. Utrum denique fides sit *Divina & supernaturalis*, vel solum humana & naturalis, sciri metaphysicè nequaquam potest.

Dices. Qui credit, scit se credere, & qui habet Contritionem, scit se eam habere; ergo experimentaliter certus est, quod habeat veram fidem, & conditionem requisitam impleverit: ergo fide speciali potest & debet credere se esse justum. Et quamvis fides infirma sit & imperfecta, tamen fides est, consequenter justificat. R. 1. retorq. arg. qui orat, experimentaliter est certus, quod oret, & oratio, licet imperfecta sit, tamen est oratio: ergo certus est de impetratione beneficij illius, quod petit in particulari, quia Christus generaliter promisit: *omnis, qui petit, accipit.* Mat. 7. R. 2. Etiam si scire quis possit experimentaliter, se habere aliquam fidem, vel contritionem, experimentaliter tamen scire non potest, an habeat fidem supernaturalem, consequenter veram & Divinam; cum supernaturalitas non possit cadere sub experientiam potentiae naturalis; nec ipsa gratia supernaturalis, sine qua nullus potest elici actus fidei Divinae & supernaturalis, experimentaliter cognosci queat. Adeoque obscurum, nec absolute certum ordinariè est credentibus, utrum credant fide vera, Divina, & supernaturali.

Prob. 4. ex Scriptura, quae clatis textibus indicat, hominem nescire, an sit justus nec ne, uti Prov. 20. v. 9. *Quis potest dicere, mundum esse per mentem, primum sumo à peccato?* Psal.

18. v. 13. *Delicta quis intelligit ? ab occultis meis munda me.* 1. Cor. 4. v. *Nihil mihi conscius sum, sed non in hoc justificatus sum.* Eccl. 9. v. 1. *Sunt justi atque sapientes &c. & tamen nescit homo, utrum amore, an odio dignus sit.*

123 Dicendum 2. Nullus debet aut potest esse absolute certus certitudine fidei, quod sit salvandus. Prob. iisdem tribus argumentis, cum proportionem applicatis, quibus stabilita est assertio precedens. Specialiter adhuc prob. 1. ex Scriptura, quae jubet nos semper esse sollicitos: *cum metu & tremore salutem vestram operamini.* Phil. 2. v. 12. *Tu autem fide stas, noli alium sapere, sed time.* Rom. 11. v. 20. 2. Exemplis Virorum sanctorum, qui semper erant solliciti pro sua salute, uti David, Paulus &c. 3. Quia incertum est, an quis in obrenta semel justitia sit perseveraturus usque ad finem, an ea iterum amisit acturus sit rursus poenitentiam, an non subito in peccatis opprimendus morte sine elicto actu fidei &c. 4. Quia haec spurcia certitudo de salute facit homines insolentes, praesidentes, & ad omnem laxitatem ac vitia inducit, utpote certos de salute, modo firmiter credant se salvandos, etiam si interim peccata cumulent peccatis. 5. Quia nullus est certus certitudine fidei, quod sit baptizatus: sed sine Baptismo nulla est salus.

124 His tamen non obstantibus Catholicici dicunt, hominem posse obtinere

certitudinem conjecturalem, vel etiam moralem, de sua justitia praesente, & futura salute, ita ut proprie dubitare de ea non semper debeat, ut Sectarij obgannunt identidem; nam proprie dubitare est, quando neutri parti praebet assensus propter defectum sufficientium motivorum: sed qui moralem diligentiam aut extraordinariam adhibet, ut faciat ea, quibus justitia & salus promissa est, habet rationes magnas vel moraliter etiam certas judicandi, se esse justum, & si ita perrexerit, etiam fore salvum. Absolutam autem certitudinem spes non patitur, quia promissiones sunt factae sub conditione nostrorum operum, non absolute.

Obijciunt. *Spiritus reddit testimonium spiritui nostro, quod simus Filij Dei.* Rom. 8. v. 16. *Scimus, quoniam ex Deo sumus.* Jo. 5. Deinde pij motus animae satis indicant inhabitantem Spiritum S. licet testimonium internum Spiritus S. sit certum in se, non tamen est certum quoad nos; quia Sathanas potest se transfigurare in Angelum lucis; possunt impelli a natura, a sensualitate &c. Alter textus & plerique alij tantum indicant 1. vel certitudinem praesentem moralem, vel conjecturalem, uti etiam pij motus, quos etiam experiuntur subinde peccatores. 2. Vel supponunt specialem revelationem. 3. Vel supponunt, condiciones ab homine esse impletas &c.